

19
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14

ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. *Παθ. 1, 36/1970*

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

20 Ιανουαρίου 1970 / 10 Φεβρουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. 'Εξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) ΠΕΤΡΩΤΟΝ.....
(παλαιότερον ὄνομα: Μ. Π. Α. Χ. Ι. Α.), 'Επαρχίας Τριφυλίων,
Νομοῦ Τριφυλίων.....
2. 'Ονοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Ζαχαρίας
Ζ. Ν. Σ. ΤΕΦΑΝΟΥ.... ἐπάγγελμα Φιδούτσκαλος ἢ συνλογη
ἔχων 20-1-10 ἕως 10-2-1022
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Σ. Τραβωνος 4 Τριφυλίου....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον.. Δύο.....
3. 'Απὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Γραμμέτης Χρῆστος.....

.....
ἡλικία... 78 ἔτη γραμματικαὶ γνώσεις... Γ. Τριφυλίου Α. Τριφυλίου
Τριφυλίου Σ. Τριφυλίου... τὸς καταγωγῆς ΠΕΤΡΩΤΟΝ
Τριφυλίων.....

Β) Πατρὺς Φίλιππος εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ χωρίου καὶ τοῦ νομοῦ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΙΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Διαβοσκὴν. Βαθύρετα, Μεταρετα,
Γελαδρετα, Βαλόλαρα, Διασπορά, Κολτσιδα, Τσιρούνα,
Χαλῶν, Παλιούρι.
'Υπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; Ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρόνον......
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας ('Ελλήνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητες· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Μέχρι τοῦ 1907 ἀνήκον εἰς τὸν Παιφλίαν.....
- 3) 'Ο πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διαγενομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς ἡ πε-
ριουσία διανέμεται εἰς τὰ τέκνα......

- β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Μέχρι τοῦ 1960 ἀσχολοῦντο μὲν τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν. Μετὰ τὸ 1960 μόνον μὲν τὴν γεωργίαν.*
- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ; *Οἱ τεχνῖται ἀσχολοῦντο καὶ ἐν τὴν γεωργίαν.*

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *... εἰρχάσθετο... ὁλόκληροι ἢ οἱ παῖδες...*

- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) *Κολλῆται* Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; *Εὐτερίων τοῦ ἐξουσιάζοντων δούλων*

- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) *Εἰς χρῆμα*
- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάβανον ἡμερομισθίου εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *... Ἀνὴρ... ἐχρησιμοποιοῦντο... ἐρχάται...*

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *... ὡς...*

- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *... εἰς... περιφέρειαν... Περικλίου...*

- β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *... ἐπὶ τῶν αἰώνων... καὶ... διεργάζεται...*

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τήν άροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

..Τὸ ὕνι.. τοῦ ξυλίνου ἡ τοῦ αὐτοῦ αἰ...

..τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν χωραφῶν.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου; ..Δεν ἔχρησιν..

..μοποιεῖτο σπάθη.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τήν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαΐ κλπ.).....

Ἔργαλεῖα διὰ τήν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν ἦσαν τὸ πριόνι, ἡ ἀρίδα, τὰ ξυλοφαΐ.

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἥμιονος, ὄνος. *Β. α. λ. ι. η. , β. α. ε. ι. κ. α. ι. β. α. λ. ε. ι. η. ι. α. ...*

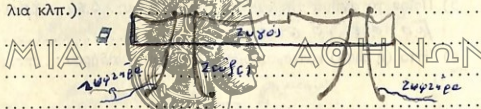
β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *Δ. ι. α. α.*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Μ. ο. ν. ο. ε. ι. δ. τ. ο. β. ο. λ. ο. ι. α. ι. β. ο. δ. ι. α.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λούρα, ζευῖλες, πιζεύλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

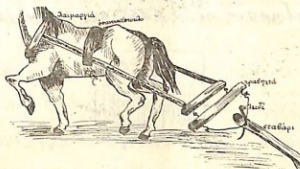
10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *ω. ι. α. κ. λ. ε. ι. η. ι. α.*

+ 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *κ. ρ. ι. κ. ε. λ. λ. ε.*

+ 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *.....*

Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *.....*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον, ἢ ἕλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον. Δὲν ἐκφράζεται ποτε...
τὸ ἄλο. γον. ἐκ. πὸ ζῶον. ἀρο. τρον......

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρετὸς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν πόπον σας ἔρχονται εἰς ἰσοστάθειαν . . . καὶ ἄλλου ἄνδρα . . . Δὲν ἐκτρέφεται ποιεῖται μὴ ξεργάζεται φρονεῖ περὶ τοῦ ἑαυτοῦ ὀργάνου καὶ τραπέζης

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). ἔβαλαν τὰς χεῖρας ἐν τοῖς λεῖψόν
των βωῶν. ὁ ζυγὸς εἶχεν δύο βουλὰς, ὁ λαίκοι ἐκπαίνει ἀνά-
μειστα ἀπὸ τῶν δύο βουλὰς. Μὲ τὴν βουλὴν ἐκείνην τῶν
δύο βουλῶν.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. κατὰ
τὴν ἰδίαν τὴν ὁδὸν καὶ ἐν τῷ σιδηροῦν.

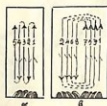
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανο· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
ὁ γεωργὸς κατευθύνει τὰ ζῶα ἀνεν...
σχοινίου...

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Τὸ ὄργωμα κ.ε.τὸ βύλιον ἀφ'οὗ ἐκινεῖται
τὸ σχεδιάγραμμα (α).

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Μετὰ τοῦτο κ.ε.τὸ σχεδιάγραμμα (β).

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριάς, ντάμις, σιάσις, μεσδράδες κ.λ.π.) ; Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα ἐκινεῖται (εἰς τὸν ἀγρόν) κ.ε.τὸ σπορῶν.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; μὲ αὐλακιάν ;

Ἡ σπορὰ ἐχωρίζετο μὲ αὐλακιάν.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῶνται ἄροτρον ;

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Ἡ διάνοιξις ἐκινεῖται παλαιότερον καὶ ἐν σήμερον πλαγίως.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπυράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. Οὐδένα. Ἄλλως. Τρεῖς ὁδοὶ εἰληγεί. ὁποῖοι ἔπει.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

"Ολα τα δημόσια τριαντά εσπερνούν με ένα."

орхита. Ёѣ ѡбшго авраѣ аргенто ѡ афра-

τα παύειν, ἐχέτω το δύο ὀρθώματα, τὸ ἕνα τὸν

Αυτονομοτομ και το άλλο τον καίθριον. Δεν υπήρχε
ο υποατολογία. Σή-τρον χρώ-φο ποισείται γνα.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἂνωτέρω)

Δεν θα ληστούμε από την τιμή

AKADHMA

ΑΘΗΝΑ

- 3) 'Επί πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφειθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπασυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

ὅσον περισσότερον μὲν ἐξή αὐτὰ παύσει, τόσον
καλύτερον εἶναι

- 4) Ποια όργανα γίνονται δια κάθε είδος καλλιέργειας (σίτου, κριθής, αραβοσίτου, ψυχανθών, κηπευτικών ειδών κλπ.) και κατά ποιαν εποχήν; Δια τον αραβόσιτον, τρέσαρον, μάρτισον, ¹Απρίλιον, Μαΐον, καϊούσιον.

- 5) Ποια εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους· ἐργαλεῖα ποιεῖν τὸ

Προβαλὶ, ἔδενον τὰ δύο ἄκρα με' ὀχσιν. τὸ εὐαῖρον οἶον

ἀριστερόν ἦτορ καὶ ἐν τῷ δεξιῷ χερὶ δις κορυπίσσω ὁ σῖτος.
(ὁ τρόπος) αὐτοῦ χρησιτοποιεῖται καὶ βῆτηρον.

- β) Με ποία γεωργικά εργαλεία (ή τυχόν άλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ά. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδῳ, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐνῆκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Μ.Ε. 229. Βουκέντρο.*

(ἀφαιλῇ). ὡ. κακω. κερ......

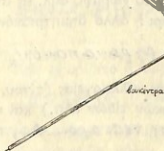
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Μ.Ε. 230. ὄργανο. ἀμυλων. λ. τ. α. ...*

σβάρνισμα. παλαιότερον ἐξ ἐλλιν. σβάρνα. Σημειώνεται ὡς εἰδικόν.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

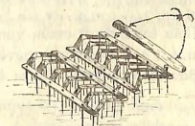
βουκέντρο

τεμνομήνα

ὁ βελανός ἢ ῥάκος

σβάρνα εἰδικόν

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

.. τὰ ἔργα λεία, πῶς, ὅπως, αἰ, π. τὰ παλ. καὶ τὸ πατ. τὸ

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

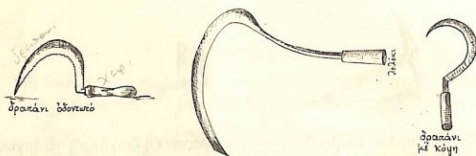
- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἑσπέρνοντο, ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιεὶς (βραγιεὶς) καὶ ἄλλως.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργα λεία θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
Με τὸ ὀδοντωτὸ δρεπάνι, καὶ τὸ εἰσπορευόμενον

Ἐὰν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε; ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. Δεν ὑπάρκουν οὔτε ὑπάρχουν, ἀλλὰ θεωρητικὰ ἐργαλεῖα.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΔΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) Με κόσσες..

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). Η. Με. Δε. Π.Ι. τοῦ δρεπανιοῦ ὀδοντωτή, ἢ εἰς λεπίς ἐν κοσσοβολῇ... Π.Κ.Α. Δ.Η......
- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του; (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....
ὡς ἄνω τε ἔρω.....

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) . *Τὰ ἔπρετο ἡ θύρα τοῦ ἀσφ. τοῦ ἐμπόριον.*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιδῶν) ἢ τροφῶν, τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) . *Ἡ ἐκρίσινος διὰ τῆς ἀρσῆς. ἔχιντο. ἀλλοτε καὶ ἐκρίσαντο τὰ ρεβιθία. τὴν φακὴν καὶ ρόβην. ἐν τὰ ἄλλα τὸ ποσσόν.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαις κλπ. *Τὸ ἔφαρτα ταῖς ἀσφ. τοῦ ἔχου. τῶν δημητριακῶν. τὸ ἀντίστοιχον ἡ ἀσφ. τοῦ ἔχου.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμειναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται) . *Ἐταχρλαί. παλαιότερον ἔταχρλαί. ἀσφ. πτωχόν. ἀσφ. πτωχόν.*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμίδες, πιάσματα, χερίδες, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; . *Ὁ ἐῖς αἱ δρεβίται. ἀσφ. δετῶν. ἐπὶ τῶν ἐῖς αἱ δρεβίται. τῶν χερίδων.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίδες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλά ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) . *Ἡ καὶ δρεβίται. ἐπὶ τῶν ἐῖς αἱ δρεβίται. χωριστά.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ... *ὠχρεοβαίνοντο δερμάτινα*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; *ἔδειξαν ἀκαθε-
ταί γυναῖκες ὅτι καὶ δύναντο κοῦν
τοὺς ἐλαφύς εργαταί ἀπὸ τοῦ ἴδιου τοῦ χωρίου ὅτι
οἱ αὐτοὶ γενομένης χωρία*

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς) ; Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) .. *ἐλθόντες ἐρε-
τάμεθα ἡ ἀφαιρῶν ἡμε-
τεροῦ*

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .. *οὐδὲν με-
τεροῦ*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; *Αὖν. ἔρχαινον καὶ θερίσαν. ὑπεραν. τριζή. ἔλθον. ἄν. ἔαν. τριζή. ὡρον. ἀκατηνὴ. (ἀσφαρόδε.)*

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *Καλά ἦσαν θυμιο. τρικύρα. στ' ἀγραφα καλὰ καὶ στὰ τρικέρκα. τί χαλέςεις, τί χύρε-
εις καρβασαρο καὶ θαλίε. Πήγα καὶ δώ τὸν φίλον μου,
τοῦ φίλου καὶ συγγενεῖ του καὶ αὐτοὶ οἱ φίλοι τοῦ
πρόδωκαν στὰ τοῦρ κίκα τὰ χέρια*

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου υπάρχει, σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον, αὖν. καὶ πάλιν. *τοῦ θερισμοῦ ἀφ' ἡμετέρας. ἔλθον. ἄθεριστον καὶ ὡ. καὶ ἀκατηνὴ. ὡ. τὸ ἔτρω-
χαν. τὰ ῥῶα. τὸ ἀφ' ἡμετέρας καὶ τὸν δῶκεν. ὡ.
ἔλθον. ὡ. ἔλθον. ἔλθον. καλὰ. ἔλθον. καρπαγο-
ρίαν.*

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *τὸ δέσιμον. ἐστίν. καὶ
ἀφ' ἔστω. δια. καὶ. καὶ. φ. καὶ. ἔλθον. ἀφ' ἡμετέρας. καὶ. σ. κα-
π. σ. ε. ρ. ἔλθον. ἔλθον.*

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν. *τὰ δέσιμον ἐγένετο ὡς ἐξῆς. ἔβαλλον δεμάτια ἀπὸ τὸ ἴδιο το σιτάρι. κατὰ τὴν ἔθαιρνον. τὴν αερίαν. τ. ε. τὸ δρεσάνει καὶ τὴν ἐτοποθετοῦν. ἔθαινον εἰς τὸ δεμάτιον. ἔβαλον τοὺς χεριές ὡς καὶ ἀποτέλουν εἰς δεμάτι. ἐ συνεκεντρ. εἰς ἀνδρας ἔδενε καὶ δεμάτια. κατὰ τὰ δέσιμον οὐδεὶς ἐχρησίσαντο ἐχρησιμοποιοῦν.....*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΛΟΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο; *Μ.Ε.Τ.Ο. δέσιμον συνεκεντρώνοντο εἰς τρίαφχι. ἀπλῶς τρία δεμάτια. καὶ, τ. ε. τοῦ. ε. τα. χ. ε. πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν.*

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Δεῖ εἰς τὴν οὐτὴν γίνεται σπορά δρυϊνῆς.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. Μέχρι τοῦ 1940 ἡ διατροφή τῶν ζώων ἐγίνετο ἐξ ἀγριόχορτου. Ἀγριοί λειβάδια καὶ παρὰ τὰ ἀνόμενα κομπολιβάδια κατὰ τὰς μαῖον μήνας ἔρχετο ἡ κοπή καὶ ἐν κορμῇ. Τὰ εὐμελῆ καὶ τὰ φασκίδια δὲν ἀγριοχόρτου. Τὰ εὐμελῆ ἐγίνετο ἐξ

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.) καὶ βούρλα. Μετὰ τὴν ἀρὰ καὶ παρὰ τὸν κορμὸν (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας) ἐκ τῆς πίστεως καὶ τοῦ εὐμελῆς δρυϊνῆς εἰς τὴν κορυφὴν ἐρεπτοσχιωρὸς χορτάρει, διὰ τὴν παρὰ τὴν κορυφὴν καὶ τὴν
- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) εἰσάφην τὸ κερὶ τῆς κερῆς καὶ καὶ τὸ
 δέξιον χεῖρα καὶ ἐξέκει, καὶ καὶ ἐξ. Διὰ τὴν σπεράν τὸ
 τριφυλλίου ἐφορῶν τὸ παῖο χερὶ χωράφ. τὸ πρῶν
 ἐκίνο θραύς μαρτίου τὸ δαίετο εἰς μαρτίου, καὶ τὸ τρι-
 τὸ τὸ πρῶν δευτεῖερον Ἀπριλίου.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἄλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο
 πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Ἡ μεταφορὰ τῶν δεματιῶν ἐκίνο. καὶ ἐξέκει
 ἀφ' ἑαυτῶν. τὰ δεμάτια συνεκεντρώνοντο.
 ἐξ. ἀπὸ τοῦ χωρίου καὶ ἐκίνο. δεματίζετο.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν
 δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;
 Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

Ὁ χωρὶς ἐκίνο. καὶ ἐξέκει. ἐκίνο. καὶ
 ἐκίνο. ὕπῃρχεν. καὶ ἐκίνο. καὶ ἐκίνο. καὶ ἐκίνο.

- 3) Ὑπῃρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἄλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χῶρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι; Ἡ. τὸ παλαιόν. ἀλῶνι.
 ὕπῃρχεν. ἀπὸ ἀνέκαθεν. ἐκίνο. καὶ ἐκίνο.
 καὶ ἐκίνο. τὰ. δεμάτια. καὶ ἐκίνο. καὶ ἐκίνο.
 ἐκίνο. καὶ ἐκίνο. καὶ ἐκίνο. καὶ ἐκίνο.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποῖαν θέσιν; ... τὰ. ἀλῶνι. καὶ ἐκίνο. καὶ ἐκίνο.
 ἐκίνο. τοῦ. χωρίου.

5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
 ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
 σίς του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Ἡ . τ.ο .
 ποδ.ε.ε.α. . ἀλ.ν.ι . ἢ τ.ο . δι' ἐλ.ο.ι . τ.α . α.ω.ρ.ι.α . Ἀλλ.α . .
 ἑ.κ.α.σ.τ.ω.ς . ἰ.δ.ι.ο.κ.τ.η.τ.η.ς . κ.α.τ.ε.ρ.σ.π.ε.ρ.ῶ.ν . ἰ.δ.ι.κ.ό.ν . τ.ου .*

6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Ἡ . ἀ.λ.α.μ.α.κ.ι.σ.μ.οῦ
 ἡ.ρ.α.μ.ι.φ.ε.ν . ἀ.ρ.ό . 25 . ἰ.α.ν.ν.ί.ου . κ.α.τ.ε.ρ.ε.ῖ.κ.ω.ν.ε . τ.ε.ρ.ε.ρ. .
 αὐ.γ.οῦ.σ.τ.ου .*

7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
 ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Ἡ . κ.ο.μ.ο.φ.ῶ.ν . τ.ο . α.μ. . τ. .*

μ.α.τ.ά.λ.ω.ν.ο.ν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἐκὸς πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
 ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
 χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
 καὶ ἀχύρων) . *π.ρ.ο . τ.ῆ.ς . ἐ.ν.α.ρ.ξ.ε.ω.ς . π.ε.ρ.ε.ρ.ε.κ.ε.ν.α.ρ.ξ.ε.ω.ς .*

κ.ό . ἀ.λ.α.ν.ι . ἑ.ξ.υ.κ.ο.ν . τ.α . ἑ.λ.α.φ.α . μ.ε . σ.ι.δ.η.ρ.ε.ν.ι.ε . . .

φ.τ.ε.ρ.ι.α . σ.α.π.ῆ.ρ.α.τ.ῶ . κ.ύ.κ.λ.ο.ν . τ.οῦ.τ.ο . ἐ.θ.ν.ι.ε .

κ.ό . εἰ.α . τ.α . κ.ῆ . ὑ.π.ά.ρ.α.ο.ν . χ.ο.ρ.τ.α

9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Ἡ . ε.κ . ὑ.π.η.ρ.α.ε.κ
 κ.α.θ.ω.ρ.ι.σ.κ.ε.ν.ῆ . ἡ . κ.ῆ.ρ.α . κ.α.ί . ὥ.ρ.α . ὅ.τ.αν . ο . ἰ.δ.ι.ο .
 κ.τ.ῆ.τ.η.ς . ἢ . τ.ο . εὐ.μ.α.ι.ρ.ω . ἡ . λ.ῆ.ν.ι.φ.ε*

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον .

Ὁ Ἄνδρας ἐφαίρει τὸ δένδρον εἰς τὸ χεῖρ, ἔπειτα
τὸ δένδρον καὶ τὸ ἐκείνην περὶ τὸ δένδρον...
Ἄλλως ὅτι λαὸς δὲν ἐκείνην ποιεῖ... ..

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νιου ξύλινος στῆλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος ἀπαιγερὸς,
στρούλουρας, δοκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐκέρχων-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. Ὁ...

Ἄλλως ὅτι ἐκείνην μετὰ τὴν ἐξέλιξιν καὶ ἄλλως τὰ
ὅτι τὸ ἐκείνην τὴν ἀδελφότητα. ἔπειτα ἐκείνην
καὶ τὴν οἰονδήποτε καὶ τὰ καμνίζοντες καὶ
καὶ τὴν μετὰ τὴν βουκάνη (ἀνδρῶν).....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμου. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειάς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῆλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεде-
μένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειᾶς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; *Ο. Ἀλωνισμός*
ἤρχιζεν ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου καὶ τε-
λείαχε κατὰ τὴν δύσιν. Σπαρτίει ἔφεικε δια-
τὴν εὐφροσύνην ἤφρανον, διαί εὐφροσύνην τὸν
καιρὸν... εἰς περὶ πτωχὸν πρὸς δαΐ ἔφεικε δαΐ..
ἤρχιζεν τὴν εὐφροσύνην ἡμέραν.....

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): *Τὸ ἀρχαῖο ποιοῦντα ἐργαλεῖον*
ἦσαν, τὸ φρούριον, τὸ καρπολόϊ καὶ τὸ φρού-
ρι... τὸ φρούριον καὶ τὸ καλὸν τὸν...

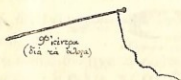
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα, τοὺς ἀκό-
 πους στάχους. *ἔχουρις, ἔλθ... τὸ σφῶμα τὸ ἐξ ἡμῶν*
λε. ἤρχιζαν ἀπὸ τοῦ ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σφῶματος καὶ
καταείηχον ἐξ ἑὸ ἄλλο ἄκρον.....
- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
 πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
 φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
 διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν *ἑ.κα.λ.ε.ι.τ.ο. . . ἑ.τ.ρ.ῶ.φ.α. . .*

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα) *μ.α.λ.α.μ.α.*

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστῆς καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν *ο. ἰ.δ.ι.ο.κ.α.τ.η.τ.η.ς. . . μ.ε.τ.α. ἰ.δ.α.μ.α. τοῦ ζ.ῶ.α. . .*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα). *Α.ε. ὑ.π.ῆ.ρ.χ.ε.ι. . . ἄ.λ.λ.ο.ς. . . τ.ρ.ο.π.ο.ς. . .*

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; *ο.κ.ο.π.α.ν.ο.ς. . .*

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου·
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιδῶν κλπ.).....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ’ εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχυς, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .. ~~ε~~.....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; Καλὰ ἦσαν θυμῶς τοῖς κοῦρα στ' ἀχαφα, καλὰ καὶ στὰ τοῖς κερὰ. τί χάλσβε, τί θυμῶς καρβασαρά καὶ βαλτο, πῶς νὰ δῷ τοῦ φίλου τοῦ φίλου συγγενεῦ του. καὶ αὐτοὶ οἱ φίλοι μὲ προδωκάν στὰ τοῦ κερὰ τὰ χέρια καλὰ ἀνέκει στὸν δρεῖστόν >>

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .. 1947. ἰδιόχειρ-ται ἀπὸ ἀλλοτρίου ..

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο ; (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ..... ἐκαλεῖτο. στρ. ὠ. κ. ε. ..

.. τὰ χρυσεῖα παλαιὰ ἐκείνα. κερὰ καὶ ἡσέρ. τὰ ..
.. τὰ φινάρι, τὰ καρπολοῖ καὶ τὰ φινάρι ..
.. ὦ. τὰ καζωτέρη ..

τοῦ δικιργιάν (ἐλένου)

τοῦ δικριάν (ἐλένου)

τοῦ φινάρι (ἐλένου)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.. *ἔμαρξεν* ..

εἰς σαῖτα, εἰς κτηνας, καὶ οὐδεὶς ἄλλα ἔσται ..
σικωπαίων ..

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.. *Μ.Ε. τοῦ καρ. πρλαί.*

καὶ κ.ε. τοῦ φ.κ.ν. ὀφ.ε. .. ὡς τοῦ κα. κ. κ. π. ε. ρ. ε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἁμοιβῇ ;

.. τοῦ λί. χ. κ. ε. ρ. ε. .. εἰς κ. κ. π. ε. ρ. ε. .. ὡς τοῦ κα. κ. κ. π. ε. ρ. ε.

.. τοῦ κα. κ. κ. π. ε. ρ. ε. .. ὡς τοῦ κα. κ. κ. π. ε. ρ. ε.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

.. τοῦ κα. κ. κ. π. ε. ρ. ε. .. ὡς τοῦ κα. κ. κ. π. ε. ρ. ε.

.. τοῦ κα. κ. κ. π. ε. ρ. ε. .. ὡς τοῦ κα. κ. κ. π. ε. ρ. ε.

.. τοῦ κα. κ. κ. π. ε. ρ. ε. .. ὡς τοῦ κα. κ. κ. π. ε. ρ. ε.

.. τοῦ κα. κ. κ. π. ε. ρ. ε. .. ὡς τοῦ κα. κ. κ. π. ε. ρ. ε.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεῦτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

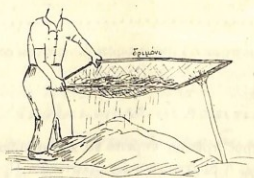
6

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .. *Τα*
χονδρὰ τεμάχια ἀποκαθίζονται ἐν τῷ δριφόνι.
Τὰ δριφόνια εἶναι σιῆτα κύματα.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .Κακκί. ἄλλο. ἔσται...

.δὲ. ἐργαλείω ποίου...

.....
.....
.....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; Κατὼ πιν. ο. καρ. πρὸς ἑαχῆ-

.καί. ἔσται σωρὸς. εἰς τὸ κέντρον τοῦ σωροῦ ἔθα-
βον. το. φ. φτυάρι. καὶ ἀνωθεν. αὐτὸν. ἐνὰ φ. σ. κα-
λε. διὰ. τὰ. κ. κ. καὶ. αὐτὸν. ο. καρποί.

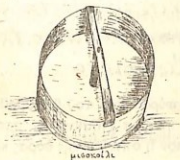
- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. Δὲ. ὑ. π. η. ρ. κ. ε. ν. ἄλλο. εἰδίαν.

.....
.....
.....

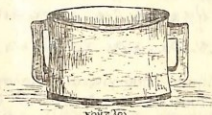
γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). Ἔδιδον. 2...

τὸ ἀφ' οὗ καὶ τὸ τριῶν. Ἡ μέτρησις ἐγένετο καὶ
τὸ κοινὸν τὸ ὅσον. Ἐφαρνε. 11 ὀκάδας, ὡς...
τὸ κατωτέρω μετὰ λόγων κοινῶς...

μίσκοιλε

κούταλος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερου μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν). Τὰ παλαιὰ καὶ κατὰ ἀγροφυλακία.

Ἔδινε. 22 ὀκάδας. Τὸ Ἀγροφυλακιάτικο. 1 1/2 ὀκά-
δας. τὸ στρέφα. καὶ τὸ γυφτιάτικο. 2 ὀ-
κάδας. τὸ στρέφα...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσηιν τὰς σχετικὰς συνθηκὰς) Ἀποθηκεύετο εἰς κρυφίους. Τὰ κρυφίους.

ἢ το. πλατύνον καὶ βαθύς. λυχαριῶν. καὶ τὸ ἐσωτερικὸν
τὸ ἐσθλίσινον καὶ λάσπη. 6 παιρνε. 800-1000 ὀκάδας

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; .. Τὸ ἄχυρον ἀθεοηκεύετο
 εἰς ἄχυρῶνας .. Τὸ μ.ε.τέφερον μ.ε. τοῦς ἀρα-
 μ.παδεῖ

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;
 Ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου ἐκίετο πρὸ τοῦ θειριστοῦ.
 Ἄφηκτο ἓνα χωράφι τὸ ὅσφιον δὲν εἶχεν ξείνοι
 ὕλης, καὶ τὸ ἡλώριον διεχωρίετα
- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Δ.εἰ. ὅ.π.ῆ.ρ.χ.ε.ν. κα.ν.ε.ν. ἔ.θ.ε.μ.ο.ν

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; ...

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορταί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

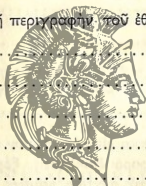
2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

β) Κυρίως) ἐνάγγελος, ἡλικία 75 ἐταῦ.

Γραμματικαὶ γνώσεις Α' τάξεως Δημοτικῶν ἐχο-
λαίων κατόικων πετρωτῶν Τριπόλεως

γ) Ἀλοφίου ἐνάγγελος, ἡλικία 75 ἐταῦ. Γραμμα-
τικαὶ γνώσεις Α' τάξεως Δημοτικῶν ἐσχολαίων.
Πετρωτῶν Τριπόλεως

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Έξεταζόμενος: Πιερων
Παλαιότερον ὄνομα: Μπαΐγια. Ἐπαρχία Τριναίλων
Νομοῦ Τριναίλων
2. Ζαχαρίας Στέφανος διδάσκαλος. Στράβωνος 4
Τριναίλων Ἡελλοσύνη ἀπέθανε ἀπὸ 20-1-1940 ἐν 40-2-1940)
Πόσι ἐτη διαμένει ἐπὶ τὸν ἔξεταζόμενον τόπον; Δυσ
3. Ἀπὸ ποῦτα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παραγιγι-
μεναι πληροφορίες
α) Γραμμένος ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Μαρταριτῶν ἐπὶ γεννή-
σεως 1892 Γραμματικαὶ γνῶσε, Γ' τάξιν Δημο-
τικὸν Σχολεῖον. Τόπος καταγωγῆς: Πιερων Τριναίλων
β) Κυρίτης Εὐάγγελος τοῦ Θεοδώρου ἐπὶ γεννήσεως
1895 Γραμματικαὶ γνῶσε, Δ' τάξιν Δημοτικὸν
Σχολεῖον. Τόπος καταγωγῆς; Πιερων Τριναίλων
γ. Ἀλεξίου Εὐάγγελος τοῦ Σωτηρίου. ἔως γεννήσεως
1895 Γραμματικαὶ γνῶσε Α' τάξιν Δημοτικὸν
Σχολεῖον. Τόπος καταγωγῆς Πιερων Τριναίλων
Α' ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920
Αἱ ἀγροτικαὶ περιουσίαι τῆ κοινότητος Πιερων
πρὸ τοῦ 1920 ἀλλὰ καὶ σήμερον, δια γιν' νομικῇ

ποιμνίαν είναι: Βαδύρεμα, Μεγαρέμα, Γελα-
δύρεμα καὶ Βαλόλαμα. Αὗται μένουσιν πάντοτε
ἀναλλεγρήτα, διότι εἶναι ἡμιονοί, διὰ σπο-
ράν καὶ βοσκὴν ἦσαν αἱ κατωθεῖς περιοχαί:
Κολτσίδα, Τσιρούνα, Χαλκὴ, Παλιούρι. Αὗται
ἐνφωλλάσσοντο. Αἱ ἰδιουκτησίαι μέχρι τὸ 1904
ἀνήκον εἰς τὸν Τσιφλικὸν τοῦ χωρίου Στεφανο-
δίην.

Τὸ 1904 ἔχυνε ἡ διανομή, ἡ λεγομένη Στεφα-
νοδῆν. Ὁνομάσθη Στεφανοδῆν ἀπὸ τὸ ὄνο-
μα τοῦ Τσιφλικῆ. Ἡ περιουσία διανεμεται εἰ-
ς τὰ τέκνα, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς. οἱ
παῖδοι καὶ μέχρι τὸ 1960 ἡσχολοῦντο μέγαν γεωρ-
γίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν. Μετὰ τὸ 1960 ἤρρι-
σαν οἱ ἀσχολοῦνται μόνον μέγαν γεωργίαν.
Εἰς τὸν Τσιφλικὸν εἰσέρχεται ὁλόκληρος ἡ σι-
νοχέννα. οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὸν Τσιφλικὸν ἐ-
κπαλοῦντο πολλοὶ καὶ εὐρίσκοντο, εἰς βρω-
νευγικὴν δέσιν. Ἡ ἀφοικητὴν ἐργαζομένην ἦτο
εἰς ἀρχήν.

Δὲν ἐκρησιμοποιοῦντο ἐργάται ἀπὸ ἄλλα μέρη,
κατὰ τὴν ἐξουχίαν τοῦ θερικοῦ καὶ ἀλμυροῦ.

Οὕτε δούλοι ἐκρησιμοποιοῦντο. Βι νῶι τοῦ χωριοῦ
ἐθῆχανον δι' ἀνύρεσιν ἐργασίας, ἐξ περιφέρειαν
παρίσης. Ἐθῆχανον κυρίως κατὰ τὴν ἐξουχίαν
τοῦ θερικοῦ καὶ αὐτοὶ ἦσαν ὀλίγοι. Ἡ λίπανσις
τῶν ἀγρῶν μᾶλλον τὸ 1955 ἐχίνετο μέρωσιν
κοπρὸν κεβάλια, βόδια, ὄλοχα, πρόβατα. Μετὰ
τὸ 1955 ἤρχισεν ἡ ἀρτοποιίη, χητίζων λι-
παράτων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ε. Απο ποτε ἀρτοποιοῦνται; τὸ σιδηρεὺν ἀροτρον
καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ.

Τὸ σιδηρεὺν ἀροτρον ἐκρησιμοποιήθη τὸ 1904.

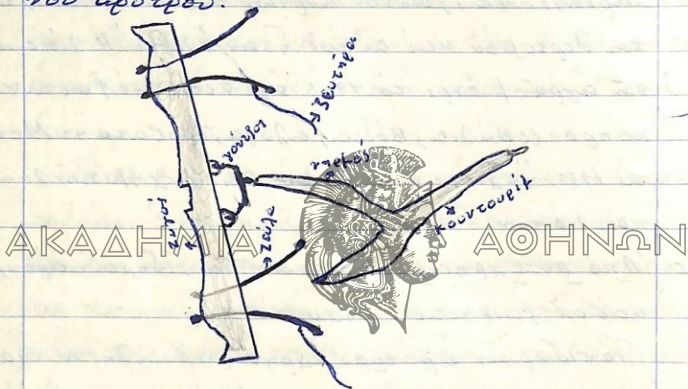
Αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ μετὰ τὸ 1950. Διὰ τὴν
ἀροτρίανσιν ὅλων τῶν ἀγρῶν ἐκρησιμοποιεῖτο,
ἄλλοτε καὶ σήμερον τὸ μονόφτερον ἀροτρον.

Τοῦτο δὲ τὸ ἐφορηνδύοντο ἀπὸ τὸ ἐμπόριον.

Τραντέρ ἐκρησιμοποιήθη τὸ 1950. Μηχαναὶ θε-
ρικοῦ, ὡς καὶ μηχαναὶ βοσείατος, δὲν ἐκρη-
μοποιήθησαν. Μηχανὴ ἀλμυροῦ ἐκρημο-

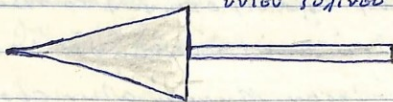
ποιήθη τὸ 1947.

Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον τὸ κατεσκευάσθη οἱ ἀραιματοφάδες τοῦ χωριοῦ. Σήμερον δὲ ὑπάρχουν οὔτε ἑνὴ ξυλίνου ἄροτρον.

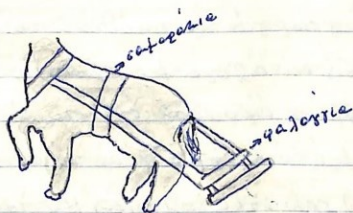

Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἄροτρον ἦτο τὸ αὐτό, διὰ τὸ ὀρθωτὰ ὅλην τὴν ἀγρὴν. Ἔς τὸ ξύλινον ἄροτρον δὲ ἐκρηγμοποιεῖτο καθ' ὅλον σπάδην.

ὑνίου ξυλίνου ἄροτρον.

τὰ ἐργαλεία τὰ χρησιμοποιοῦμενα, διὰ τὴν κα-
τασκευὴν καὶ ἐκδιόρθωσιν τοῦ ξυλίνου ὁρότρον
ἦσαν: τὸ πρίον, ἡ ἀρίδα καὶ τὸ ξυλοφάει, ὡς τὰ
εἰκονιζόμενα εἰς τὴν σελίδα (5) τοῦ ἐρωτηματο-
λογίου. Διὰ τὴν ἀροτρίανσιν τῶν ἀγρῶν ἐκχρησι-
μοποιοῦντο, Βάδια, Βόδια, ἄλογα. Σήμερον
ἐκχρησιμοποιοῦν Βόδια, Ἄλογα, ἀλλὰ περισσό-
τερο τρακτέρ. Διὰ τὸ ὄρχεια ἐκχρησιμοποιοῦνται
δύο ρῶα. εἰς τὰ βαλάνια καὶ τὰ βόδια ὁ Ζυγὸς ἦτο
καὶ εἶναι ἀναγκαῖον. εἰς τὸ ξυλίνον ἄροτρον,
δὲν ἐκχρησιμοποιοῦντο ἄλογα. εἰς τὸ εἰδηροῦν
ἄροτρον τὸ ξύριμον γίνεται εἰς τὰ ἄλογα ὡς τὸ
εἰκονιζόμενον

Ἀροτρίανεις. Τὸ ὄρχωμα παλαιότερον καὶ σή-
μερον γίνεται ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν ἰδιοκτήτην, ἄνθρω-
ποι οὐδεὶς ὑπηρετῶν ἀραιοποιεῖται. Σήμερον
καὶ περισσότερα ὄρχωματα γίνονται μετὰ τὴν
ἔβαλον τὸν θυγὸν εἰς τὸν λακκὸν τῶν ῥῶν. Ὁ θυγὸς
εἶχε δύο θυλάς. εἰς καὶ δύο θυλάς τῶν θυλάων ὑπῆρχεν
σχοινίον τὸ ὁδοῖον ἐκαστοῦ θυτήρα. Μετὰ τὴν
θυτήρα ἐδέοντο οἱ δύο θυλάς, διὰ καὶ μὴ φύγῃ
ὁ θυγὸς ἀπὸ τοῦ λακκοῦ τῶν ῥῶν. Κατόπιν μία
ἀλυσίδα συνδέει τὸν θυγὸν μετὰ τὸ ἄλστρο. εἰς
τὸ θυτίνον ἄλστρο δὲ ἐκρησσοποιεῖτο ἀλυσίδα,
διὸ ἐν τῷ ἄλστρον τοῦ θυτίνον ἄρστρον ὑπῆρχεν
δύο χάντφοι, οἱ ὁδοῖοι συνδέοντο μετὰ τὸν δύο
κρίνον καὶ θυγὸν, καὶ τὸ ἐκρησσοῦν ἐπὶ προσδεῖν.
εἰς τὸ ὄρχωμα ὁ χανρτὸς κατηύδουν τὰ ῥῶα
ἀπὸ σχοινίον. εἰς τὰ ἄλστρο μετὰ σχοινία. Τὸ
ὄρχωμα μετὰ θυτίνον ἄρστρον ἐκινεῖται καὶ τὸ σασ-
διαχράττε (α) μετὰ τὸ σιδερεῶν καὶ τὸ σασδιαχρά-
ττε (β) σελίς (γ) ἐρωτηματολογίον. Ἡ σπορά γὰρ
ὄρχωμάτων γίνεται καὶ σήμερον μετὰ σπορίον.

Ἡ καὶ σπορὰ χωρίζεται ἐν αὐλαίᾳ. Δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος σπορᾶς τοῦ σίτου. Ἡ δὲ τοῖς τῶν αὐλαίων γίνεται πλαγίως. Οὐδὲ ἄλλος τρόπος ἀραιοποιεῖται διὰ τὴν σποράν. Ἀρωτρίανσι τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς

Διὰ τὴν σποράν ὅλην τὴν βιητριανὴν, καὶ γυχανδὴν ἀραιοποιεῖτο, ἄλλοτε καὶ σήμερον ἓνα ὄρχωμα. Δηλαδὴ ὄρχωμα καὶ σπορά. Ἐάν τὸ χωράφι εὐρίσκητο εἰς ἀγρανάπαυσιν, ἔχοντο δύο ὄρχωματα. Ἐνὰ τοῦ Αὐγουστοῦ διὰ τὴν βιητριανὴν καὶ τὰ χορτά. Τὸ ἄλλο τοῦ Νοεμβρίου διὰ τὴν σποράν. Ὀνομασίαι δὲ ὑπῆρχαν. Σήμερον δὲ ἀραιοποιεῖται ἡ ἀγρανάπαυσις. Εἰς τὸν ἀραβόσιον, ἔχοντο τέσσαρα ὄρχωματα. Τὸ πρῶτον τοῦ Μάρτιου, τὸ δεύτερον τοῦ Ἀπριλίου (διθόλισκε, τὸ τρίτον τοῦ Μαΐου (τριάρισκε καὶ τὸ τέταρτον Ἀρχαῖον τῶν Κηπευγῶν καὶ δὲ ἐκ αἰλλερχοῦντο, οὐκ αἰλλερχοῦνται. Ὅσον περισσότερο ἦεν τὸ χωράφι εἰς ἀγρα-

τά παύειν ὅσοι καλῶτερον εἶναι.

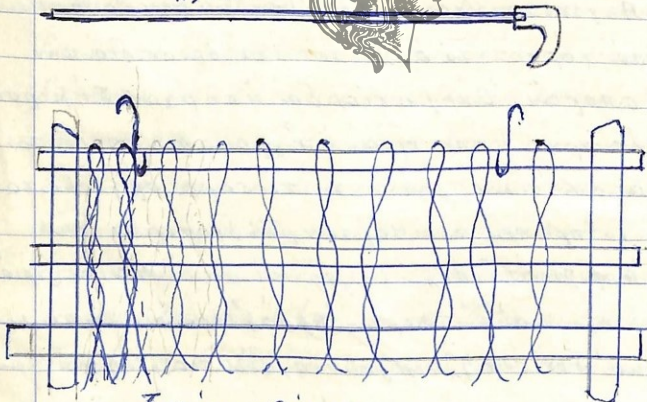
Ποῖα ἀρχαῖα ἀραιοποιῶντα κατὰ γῆν
σποράν· κατὰ γῆν σποράν ὁ χειρὶς ἀραιο-
ποιεῖ τὸ πρῶτον. ὅταν γὰρ δύο ἄκρα μεσχο-
νί, τὸ παίρνει ἐξ ὧν ὥσιν τὴν ἀριστέραν, καὶ με-
τὸ δεξιὸν χεῖρ παραλαμβάνει τὸν σπόρον ἀπὸ τοῦ
πρῶτον καὶ τὸ διασπορῆται ἐξ ὧν ἄρσιν.
Τὸ ἐνὶ ἐκδορίφει ἀπὸ γὰρ διαφέρει ἀπὸ γὰρ
μετὰ τὴν θουκίαν (ἀρχαῖα) ὡς τὸ καλῶτερον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ἀθήναι

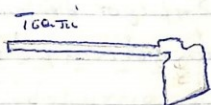

ΑΘΗΝΩΝ

Ξυλινὴ σφάρα

Τὰ χρῆσιφοποιούμενα ἔργα λεία, διὰ τὸ σκα-
λιστὰ τοῦ ἀχροῦ ἦσαν, ἢ τσαπί (τσαπί) καὶ τὸ
παγνὸς ἐς τὸ κατωτέρω.

Ὅσπρια δὲ ἐμαλλιερχοῦντο, οὔτε καλλιερχοῦνται.
Παλαιότερον ὅταν ἐσπέρην τοὶ ἀραποσίην ^ἢ ἐ-
ρεπτον καὶ φρόδιον, τὰ λεγόμενα ^ἢ γυμνασ-
σοῦλα. Αὕτη ἦτο ἡ καλλιερχαία γυνὸς ὁσπρίων.
Πρὸ τοῦ 1940 ἐς τῶν ^{ἔργων} ἐχρησιμοποίητο τὸ
ἀχρὶόχορτον. Δηλαδή ἀφηνον λειβάδια, τὰ ὅποια
ἐμαλοῦντο ποζολεῖα. Μετὰ ἤρπασεν ἡ καλ-
λιερχαία τοῦ τριφυλλίου, τοῦ βίκου καὶ σοτοῦ. Διὰ
τὴν σπορὰν τριφυλλίαν ἀραιοποιούνηται γερὰ
αὐραφία. Διὰ τὸ ἄλλο δὲ ὑπάρχει ἐμψυγή.
Δὲ γίνεσθαι κατόλου χρεῖς καλλιερχαία γυν-
στῆν.

Β' ΘΕΡΙΣΜΟΣ.

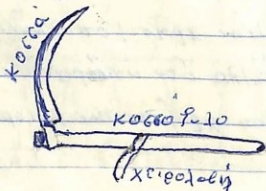
Τὸ ἀρχειμποιοῦντες ἐργασίῳ, διαί-
τω δεριστόν ὅλῃ τῇ Δημητριακῇ ἤτο
τὸ ὀδοντωτὸ δρεπάνι. Σήμερον δὲ νῦν ἔσται.
Ὁ ἀγωνιστὸς καὶ δεριστὸς γίνεσθαι μετὰ κουπί-
να.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τὸ ἀγριοχορτόν, τὸ τρυφύλλι καὶ ὁ βῆλος ὀδ-
ρίσονται μετὰ τὴν κασάν. Σήμερον δερίσονται μετὰ
ἰδίαις δεριστικαῖς μηχαναῖς. Ἡ λαὶ τῇ κα-
σῇ ἤτο ὀφθαλμῷ. Ὅταν ἐσθύνετο καὶ δερίσουν
τὴν ἐσθνητλάτων, διὰ τὰ βάλει αἰχμῆς.

Ἡ ἐκρίσις τῶν ὀσπρίων καὶ κυρίως τοῦ βίου,
τῆς ροῆς καὶ τῆς φανῆς γίνεται καὶ σήμερον
διὰ τῆς χειρὸς. Ταῦτο λοιπὸν ἐκρίθηναι μέλει
κοσσοῦ.

β' Θερισμοὶ τῶν δημητριακῶν.

Τὰ δημητριακὰ ἐκρίθηναι εἰς ὕψος οὐρανίου
ἐκ μ. Τοῦτο ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ σίτου.
Οἱ στάχυες πού ἔκεινον εἰς τὸ χωράφι ἐκαλοῦντο
σταχυολοὶ καὶ ἐφαιώοντο ἀπὸ πτωχὰς οἴκο-
γενεῖς. Κατὰ τὸν θερισμὸν οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ
ἀδελφόντες καὶ τοῦ εὐαφούς τῆς χειρὸς. Ἡ κατὰ
χρῆσιν ἐκαστοῦ χωρίου. Πολλὰς χειρὶς φα-
ρὶ ἀποτελούντες τὸ βέλαι.

γ. Θερισταί.

Ἐκρίθην ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Ὅταν πρὸς δὲ
ἡδύνατο πρὸς τὰ θερίσθαι μόνος του, ἔβαλεν ἐργά-
τη ἀπὸ τοῦ ἴδιου τοῦ χωρίου ἢ ἀπὸ τῶν χειρῶν καὶ
χωρίων. Τοὺς ἐργάτας τοὺς ἔβαλεν μέτρον καί-
ματος. Ἡ ἀποβὴς των, ἦτο εἰς εἶδος ἐργα-
την. Εἰς τὸν θερισμὸν δὲ ἐκρίθηναι ποῖον

καὶ προστατευτικοί μόνον. Δὲ ἔβγαινον ἡμέ-
ραν τριῶν διότι τὴν δαυρουσαν οὐ δύνασθαι δη-
λαδὴ ὅτι εἶχαν λίαν ὥραν ἀχαλνῆσαι εἰς τὸ ἔργον
τοῦ δερματοῦ ἀφῆκον ἕνα τέρτος ἀδελφίστου, τὸ
ὅσοτον ἰσότηματον δρῶντο. Τὸ ἀφῆκον διὰ τὰ
τοῦ δώδεκα ὁ δὲ τὸ ἑσπέρηκον εἰς καλὴν
καρποφορίαν.

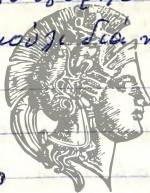
- δ. Τὸ δέσφον «δεσφίσασθαι» τὴν σταχύναν.
Τὸ δέσφον ἐγένετο ἀπὸ τοῦ, διὰ τὰ τὴν φύσιν
αὐτῆς καὶ σφοδρὰ τὴν ἀρετὴν. Δηλαδὴ
πολλὴν στερεινὴν ἢ σπορίαν ἤρριπεν τὸ δέσφον.
Τὸ δέσφον ἐγένετο ὡς ἔφυ. Ἐκατον δεσφῶν
ἀπὸ τοῦ ἴδιου τοῦ σιτάρι. Κατόπιν ἑσπέρηκον
τὴν ἀρετὴν μὲν τὸ δρῶναι καὶ τὴν εὐνοδοῦν
ἑσπέρηκον εἰς τὸ δεσφῶν. Ἐβαλον τότε ἀρετὴν,
ὥστε καὶ ἀπερίσπιν ἕνα δεσφῶν. Ἐν συνεχείᾳ
ἕνα ἄνδρα ἔδινε τὰ δεσφῶν. Κατὰ τὸ δέσφον,
οὐδὲν ἐργασιὸν ἐργασίᾳ ποιοῦν. Μετὰ
τὸ δέσφον ~~συνε~~κατεργάζοντο εἰς τριᾶρτιες.
Δηλαδὴ τρία δεσφῶν κατὰ τὴν σιτάναν.

πρὸς τὴν αὐτὴν κατεῦναι

62. Συγκομὴ τοῦ σκου

Μέχρι τὸ 1940 ἡ διατροφή τῶν βίων ἐγένετο με-
ἀχρὶσμοῦ. Διὰ τὴν κοπὴν τοῦ ἀχρὶσμοῦ
ἀφῆκον λαβὰς, τὰ ὅσα ὠνόμαζον κομο-
βάδα. Κατὰ τὰ μέσα Μαΐου ἤρχετο ἡ κοπὴ
μετὰ τὴν κοσάν. Τὸ ἀφῆκον δύο εἰς τρεῖς ἡμέρας
διὰ τὰ ξερὰ. Τὸ εὐρὺ μίαν φορὰ τὴν
ἡμέραν μετὰ τὸ φῶς διὰ τὰ στεγνά.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τὸ δέσμο ἐγένετο μετὰ τὸν ἀφῆκον. Μετὰ τὸν ἀφῆκον
δὲ τὸ μετὰ τὸν ἀφῆκον εἰς τὸ σπινθὴρ τὸ ἔναρτον
δὲ τὸν ἀφῆκον. Μετὰ τὴν κορυφὴν ἐρεπτον ἀφῆκον
αὐτὰρι, διὰ τὰ παλιν ἡ κορυφὴ, διὰ τὰ
μὴ εἰσχωρὴ τὸ νερό κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον
γένετο ἡ κοπὴ καὶ ἡ ξήρανσις τοῦ τελευ-

λιού. Σήμερον ἡ κοπή καὶ τὸ δεῖπνον γίνεται
μέ' ἰδιεὲς μηχανεῖς. Διὰ τὴν σπορὴν τοῦ τριφύ-
λιου ἐφορτίζουσιν εὐὸ πρὶο χερσὶ χωραφί. Τὸ πρῶ-
τόν ὄργωνται ἀρχὰς Μαρτίου, τὸ δεύτερον
τέλος Μαρτίου καὶ τὸ τρίτο, τὸ πρῶτο δευτε-
ρον Ἀπριλίον. Σε' καὶ οὗδε ὄργωνται ἀκολουθεῖ
τὸ σθάρνιστε. Τὸ σθάρνιστε γίνεται μέ' ρυ-
λὴν σβάρνα. Σήμερον εὐὸ χορτάρι ἀσσοδιη-
ται εἰς ἀσσοδιήνας.

Κ' ΑΛΦΗΝΙΣΜΟΣ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὅταν ἐξελεύνηται ὁ δεξιὸς γρηβὴν ἢ μεταφ-
ρὰ μέ' τοὺς ἀραμπάδες. Τὰ δεξιάτια συνεισεν-
νοντο, ἀπὸ ὅλο τὸ χωριό, εἰς δεσιν ἢ ὁδοῖα
ἐναλκίζω ἀλῶνι. Συνεισεντρώοντο ἔρῳ ἀπὸ
τὸ χωριό. Ἐκεί' τὰ δεξιάτια ἐχίνοντο δεξίων
'Υπῆρχεν ὡρίστητος τρόπος κατὰ σκευὴς τῶν
δεξιῶν. Ἡ δεξιὴ ἐχίνω κυκλιτῇ, μέ' τὸ
στάχυς) πρὸς τὰ μέσα. Ὅταν ἐφόκειτο να-
γὴν πληίσων, ἔβατον τοῖς στάχυς) πρὸς τὸ
ἔρῳ καὶ κατέληγε εἰς σάφη καλῶνι.

κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, τὰ ἄλλα δὲ εἰσέφρα-
 τὸ ἐν τῇ τῇ δερμνίᾳ. Ἀφού ἐτελείωνε ἡ με-
 ταφορά, ἤρχισε ἡ προπαρασκευὴ τοῦ ἀλμνίου.
 εἰς τὴν ἰδίαν δέξιν ἐκαστοῦ ἰδουμηνίου ἔκα-
 μεν ἰδιον τοῦ ἀλμνίου σχῆμα κύβλου, τὸ ὁ-
 ποῖον ἐκαλεῖτο χωματάλμνον. Τὸ ἀλμνὶ τὸ
 ἐβυνον μετὰ τὸ σιδηρόφυλλον, διὰ τὰ ἐκ
 ὑπάρχουν χόρτα. Ὁ ἀλμνιστὸς ἤρχισεν ἀπὸ
 τῇ 25^ῃ ἰουνίου καὶ ἐτελείωνε τέλος Αὐγούστου.
 Δὲν ὑπῆρχεν καθ' ὅσον ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ ἔσχατος
 διατὸν ἀλμνιστὸν. Ὡς ὁ ἰδουμηνίου ἦτο
 εὐκαίρος ἡλῆνεν. ἔβαίρε ἀπὸ ἐνα δεκά-
 τι στό χερί, ἔλυνε τὸ δεκάτιον καὶ τὸ
 σπορπούσε εἰς τὸ ἀλμνί. Ὡς μηχανήτε ἀλμ-
 νιστὰς ἐκρησσοποιῶν τὴν ἀδοκίαν. Αὐ-
 τὴ ἀποκτεῖν ἀπὸ δύο σάνδαι, ὡς πρὸς ἐνός
 διαποπτερῶν μετὰ τὴν ἐλαστικότητα. Ἀνε-
 βαίρε ὁ ἰδουμηνίου εἰς τὴν ἀδοκίαν καὶ με-
 τὰ τὸν βουνεῖρα (ἀβελή) καὶ τὸν δὲ τὰ ῥῶ
 κυνηγίῳ. Οἱ στόχοι ποὺ ἤλυνον τὸν

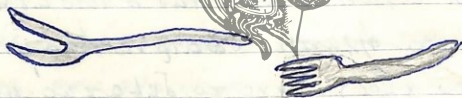
ἔλεγον τὸ στῶμα

τὸ στῶμα τὸ ἐνύειον πρὶν εἰς τὴν πόλιν
φορεῖ. τὰ χρυσὸ ποιεῖται ἐργαζομένης
τὸ φινίρι καὶ τὸ μαρμαρόν, ὡς τὰ μαρμα-

Αἰῶν ΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ἐπαλίω) ἔμεινε τὸ ἄλκιον διὰ τὴν εὐδοκίαν
ἡμέραν, διὸν ἐφοβοῦντο τὸν καιρὸν. ὅταν
ἐπελθὼν τὸ στῶμα ἤρχει τὸ μαρμαρόν. τὸ

μάλας ἐγένετο με καρποῖ καὶ φρούρι, ἐσκή-
μα ἐσκήμας τὸ ὅσιον ἠνότατον λατρί.

ἔλαττον ἄνδρες καὶ γυναῖκες. ἔρχατο δια-
τὸ λήνιστε ἦσαν τὸ καρποῖ καὶ τὸ φρούρι. ὁ
ἀποχωρισθέντος καρποῖ ἐλαττω λατρί. ἡ λατρί
ἐκωσπίστω ταυτινῶν. Τὰ κοινὰ ἐλαττω
κότσιαλα. Τὰ κότσιαλα δὲ ἐχρησιμοποιοῦντο
ἐν ἄλλο ἄλλῃς. Μετὰ τὸ λήνιστε ἦσαν τὸ
δερτόνιαστε. Τὸ δερτόνιαστε εἶχε σκήμα κίτρινον.

Μετὰ τὸ δερτόνιαστε ἐγένετο σκῆμα με τὸ φρού-
ρι. ἔβαλον τὸ φρούρι ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ σκῆματος καὶ ἐν
κορυφῇ τοῦ φρούριου ἐδωκεν ἕνα φουγάρι διὰ νὰ τὴ
ματιάβει. Ὁ ὁμοειδὴς τοῦ ἀφενικῶ εἶχε ἕνα
ἀφροφύλακα τοῦ ὅσιον ἠνότατον καβαλῆ. Μόλις
ἐγένετο τὸ ἀφροφύλακα ὁ σκῆμα περνοῦσε ὁ καβαλῆ
μετὰ τὴν ὁμοειδὴ σφραγίδα ἡ ὁμοειδὴ εἶχε τὸ ὄνομα
τοῦ ἀφενικῶ. Τὸ ἐσφραγίσε διὰ νὰ τὴ κλέψῃ ὁ
ἰδιοκτήτης. Τὸ πρῶτον ἐγένετο τὸ μετὰ τὴν
κουβερτὸ ὁμοειδὴ εἶχε 11 ὁμάδες. Ὁ ἰδιοκτή-
της εἶχε τὸ τρίτον πού ἐδίδαντο τὸ ὄνομα.

ποῦ καὶ ὡς εἰσάγειν εἰς ἀσκήσαν (τοῦ
ἀγνικου) Ἄλλα τὰρ τὰ ὅσοια παρβαλλόμενα
εἰς εἶδος ἦσαν· τὸ παδαδιόζιμο, καὶ οἰκογέ-
νεια εἶδος δύο κοινέια, τὸ Ἀγροφυλαμάζιμο
1½ οἷαδες εἰς σφέττε. καὶ γέλοι εἰς θυγιάζι-
μο 2 οἷαδες εἰς σφέττε. τὸ σιγαρι ἀσκή-
κυσίω εἰς κοφίνισ. τὸ κοφίνι ἦτο πλεῖστον
εἰς βέρτες λυχαρίας καὶ ὡς σωζομένη
ἀδενδύω εἰς λάστι (παράστιο) τὸ κοφί-
νι εἰσάγειν 800-1000 οἷαδες τὸ ἄκρον
ἀσκήκυσίω εἰς ἀχυρῶνες. Ἡ μεταφορά του
εἰς κύνεω εἰς τοὺς ἀρατῶνας. ἔσθην εἰς τοὺς
ἀρατῶνας εἰς ποδίστων τὸ καλεμάτο, τὸ
ὅσοιον εἶας σκῆτε κύνεω, καὶ ἦτο πλεῖστον
εἰς βέρτες λυχαρίας. τὸ γέστο εἰς κύνεω
εἰς κύνεω, ἡ ὅσοι ἦτο φυλὴν εἰς τῶσα-
ρα εἰς τὰς τιμὰς διὰ νὰ παίρνει ποτὶ
ἄκρο. Ἡ διαλογή τοῦ σπόρου εἰς κύνεω πρὸ
τοῦ ἰσχυροῦ. Ἄγηνον εἰς χωρὶς εἰς
ὅσοιον δὲν εἶας ξένος ἔχει, εἰς ἐκείνον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

καὶ τὸ ἡλίαινον τραγούδι

κουβέλι. ἡ οὐάδα

Τραγούδι τοῦ δερσμοῦ

καλὰ ἦσαν θύμω τὸ ποῦρον στ' ἀνταρά-
μαλοι καὶ στα τσιμέρια, τὰ χελέρες, τὰ χερ-
βες παρβαισάραι καὶ θάλασο.

Πῆγα νὰ δῶ τοὺς φίλους μου, τοὺς φίλους
εὐχρενέω μου. καὶ αὐτοὶ οἱ φίλοι μὲ πρόδω-
καν στὰ τούρκικα τὰ χέρια.